

Ngày 22 tháng 10 năm 2018

Hiệp định thương mại tự do EU-Singapore: lợi ích cho thương mại Việt Nam

***Các nhóm hàng điện tử, dược phẩm, hóa chất và thực phẩm chế biến của ASEAN sẽ hưởng lợi.*

***Chuỗi cung ứng của Việt Nam có thêm cơ hội tiếp cận với thị trường Châu Âu.*

***Chỉ số ESG (môi trường, xã hội và quản trị) trở thành trọng tâm trong hoạt động đầu tư và thương mại trong tương lai.*

HSBC hoan nghênh việc ký kết Hiệp định thương mại tự do EU và Singapore (EUSFTA), một cột mốc quan trọng đối với hai nền kinh tế năng động và đối với Việt Nam.

Với việc loại bỏ gần như tất cả hàng rào thuế quan và giảm rào cản phi thuế quan giữa Singapore và châu Âu, thỏa thuận này mở ra cơ hội mới cho các doanh nghiệp tiếp tục đẩy mạnh kinh doanh hàng hóa và dịch vụ của mình. Hơn nữa, là Hiệp định thương mại tự do đầu tiên được ký kết giữa EU và một quốc gia ASEAN¹, thỏa thuận này đặt ra tiền lệ cho phép mở rộng các chính sách thương mại cởi mở, công bằng và dựa trên quy tắc của hai khu vực kinh tế. Việt Nam hiện đang đàm phán với châu Âu về một Hiệp định thương mại tự do tương tự.

Hiệp ước loại bỏ các rào cản thương mại

Thuế suất đối với hàng hóa Singapore đạt chuẩn xuất khẩu vào EU sẽ được bãi bỏ dần theo lộ trình năm năm, giúp các thiết bị điện tử, dược phẩm, hóa dầu và thực phẩm chế biến (trong số những nhóm hàng hưởng lợi chính) trở nên cạnh tranh hơn tại thị trường EU.² Các ngành công nghiệp này chiếm khoảng 10% GDP của Singapore.³

Các hàng rào phi thuế quan cũng sẽ được giải quyết để loại bỏ những thủ tục hành chính cồng kềnh và quy trình kiểm tra lặp lại hai lần. Lấy ví dụ, việc đảm bảo áp dụng các chuẩn chung về an toàn và chất lượng xuyên suốt trong một số lĩnh vực nhất định sẽ giúp loại bỏ bớt bước kiểm tra ở cả hai phía của hàng lang thương mại.⁴ Điều này sẽ mang lại lợi ích cho các nhóm hàng hóa chính bao gồm điện tử, xe có động cơ và phụ tùng xe, dược phẩm và thiết bị y tế.⁵

EUSFTA mở ra tiềm năng cho chuỗi cung ứng ASEAN

EUSFTA sẽ cho phép một số hàng hóa sản xuất được áp dụng Cơ chế chứng nhận xuất xứ hàng hóa ASEAN.

Điều này có nghĩa hàng hóa đầu vào của các doanh nghiệp Singapore nhập về từ các nước thành viên ASEAN khác – bao gồm Việt Nam – cũng sẽ được xem là hàm lượng nội địa của Singapore để xác định nguồn gốc của sản phẩm cuối cùng là Singapore.⁶ Nói cách khác, một số nguyên liệu đầu vào nhất định sẽ được hưởng chế độ thuế 0% của Singapore với châu Âu.

Nhận xét về cơ hội lớn hơn cho ASEAN, ông Winfield Wong, Giám đốc toàn quốc Khối khách hàng doanh nghiệp, HSBC Việt Nam, cho biết: *“Tỷ lệ sản phẩm của Singapore có các thành phần được sản xuất tại các nước ASEAN khác là rất lớn. Với quy tắc của “Cơ chế chứng nhận xuất xứ hàng hóa ASEAN”, nhiều sản phẩm xuất khẩu của Singapore được sản xuất theo chuỗi giá trị nội khối ASEAN có thể được hưởng lợi từ EUSFTA. Điều này tác động đáng*

¹ [European Commission: Key elements of the EU-Singapore trade and investment agreements](#)

² [Ministry of Trade and Industry Singapore: European Union-Singapore Free Trade Agreement Fact Sheet](#)

³ Singapore Economic Development Board (EDB), HSBC

⁴ [European Commission: The EU-Singapore agreements explained](#)

⁵ [European Commission: Key elements of the EU-Singapore trade and investment agreements](#)

⁶ [European Parliament: EU-Singapore trade and investment agreements closer to conclusion](#)

kể đến Singapore và khu vực ASEAN bao gồm Việt Nam – trong các lĩnh vực như điện tử và dược phẩm.

Khối ASEAN là thị trường cung cấp hàng hóa lớn nhất cho Singapore. Singapore nhập khẩu 71,06 tỷ USD hàng hóa từ ASEAN vào năm 2017.⁷ Hiện tại, Singapore là đối tác thương mại lớn thứ ba của Việt Nam tại ASEAN và là đối tác thương mại lớn thứ mười của Việt Nam trên toàn thế giới.⁸ Hàng xuất khẩu từ Việt Nam sang Singapore chủ yếu gồm máy vi tính, hàng điện tử và phụ kiện, điện thoại và phụ kiện, thủy tinh và đồ thủy tinh, máy móc, thiết bị và phụ tùng, hàng dệt may và may mặc, v.v.

Singapore cũng là nhà đầu tư nước ngoài lớn thứ ba của Việt Nam và là nhà đầu tư ASEAN hàng đầu, với khoản đầu tư tích lũy là 43 tỷ USD cho hơn 2.000 dự án. Đầu tư của Singapore tại Việt Nam bao gồm nhiều lĩnh vực như bất động sản, sản xuất, năng lượng, hậu cần và dịch vụ. Sau khi xây dựng Khu công nghiệp Việt Nam-Singapore đầu tiên (VSIP) vào năm 1994, hiện nay VSIP đã hoạt động trên toàn khu vực kinh tế phía Nam, Bắc và Trung Bộ, thu hút hơn 10 tỷ USD đầu tư.⁹

Điện tử là một trong những lĩnh vực quan trọng nhất của ASEAN, trực tiếp sử dụng hơn 2,5 triệu nhân công.¹⁰ Theo Ban Thư ký ASEAN, phần lớn các thiết bị điện tử tiêu dùng trên thế giới đến từ khu vực ASEAN, bao gồm 80% ổ cứng của thế giới được sản xuất ở các nước ASEAN. Singapore, Malaysia, Thái Lan, Việt Nam, Philippines và Indonesia chiếm hơn 90% sản lượng xuất khẩu công nghiệp của ASEAN.¹¹

EUSFTA mở đường cho châu Âu thiết lập hiệp định thương mại tự do với các thị trường ASEAN khác

EUSFTA sẽ là hiệp định thương mại tự do đầu tiên của EU với một thành viên của ASEAN và sẽ là khuôn mẫu cho các hiệp định thương mại tự do (FTA) với các thị trường ASEAN khác.

Hơn nữa, nếu EU ký kết thêm FTA với các quốc gia thành viên ASEAN khác, cơ chế chứng nhận xuất xứ hàng hóa của khu vực sẽ càng thuận lợi hơn trong các điều kiện cụ thể. EU và Việt Nam đã nhất trí đối với văn bản cuối cùng của Hiệp định thương mại tự do EU – Việt Nam và Hiệp định bảo hộ đầu tư EU – Việt Nam vào tháng 7/2018. Hiện tại, Việt Nam đang là đối tác thương mại lớn thứ hai của EU trong ASEAN sau Singapore, với giá trị thương mại đạt 47,6 tỷ Euro vào năm 2017.¹²

Ông Wong cho biết: *“Việc cho phép các nước ASEAN khác thực hiện Cơ chế chứng nhận xuất xứ hàng hóa ASEAN sẽ nâng cao khả năng cạnh tranh thương mại của toàn khu vực với châu Âu, từ đó mang đến một siêu chuỗi cung ứng mang tính khu vực.”*

EU tiếp tục đàm phán về FTA với Việt Nam, Indonesia, Thái Lan và Malaysia, và đã ký thỏa thuận thương mại với Nhật Bản hiện đang chờ phê chuẩn.

Trọng tâm về Môi trường, Xã hội và Quản trị (Environmental, Social and Governance – ESG) trong EUSFTA – điều đáng lưu ý đối với các doanh nghiệp thuộc khối ASEAN

Hiệp định EUSFTA tập trung đẩy mạnh những hoạt động thân thiện với môi trường, loại bỏ những rào cản thương mại và đầu tư trong ngành công nghệ xanh, miễn thuế cho các sản phẩm môi trường.

Điều này có ý nghĩa quan trọng trong việc đảm bảo các doanh nghiệp Singapore và ASEAN phát triển theo đúng tiến trình xanh của EUSFTA.

⁷ [ASEAN International Merchandise Trade Statistics](#)

⁸ [News of Customs Statistics, Vietnam Customs](#)

⁹ [Brief on foreign direct investment of the first six months of 2018, MPI](#)

¹⁰ According to the International Labour Office (ILO)

¹¹ [ASEAN in Transformation. Electrical and Electronics: On and Off the Grid, International Labour Organisation, 2016](#)

¹² [Commission presents EU-Vietnam trade and investment agreements for signature and conclusion](#)

Theo một báo cáo của HSBC công bố đầu năm nay, chỉ 24% doanh nghiệp châu Á có chiến lược ESG so với 48% doanh nghiệp toàn cầu và 87% doanh nghiệp châu Âu và Anh.¹³

Nhận định về tầm quan trọng của việc áp dụng tiêu chuẩn ESG của các doanh nghiệp ASEAN theo định hướng của EUSFTA, ông Wong cho biết: “Châu Âu rõ ràng đang dẫn đầu thế giới trong việc áp dụng ESG và mong muốn của châu Âu đối với việc nâng chuẩn ESG của các đối tác thương mại của mình được thể hiện rõ trong các chính sách của EUSFTA. Điều này có tác động rộng đối với các nước ASEAN. Các doanh nghiệp lớn tại châu Âu mong muốn sự chuyển đổi tương tự về chuẩn ESG đối với các nhà cung cấp của họ. Trong bối cảnh ASEAN đang nhanh chóng trở thành công xưởng trong chuỗi cung ứng cho không ít công ty châu Âu, các nhà cung ứng tại Việt Nam của các công ty châu Âu được kỳ vọng phải thay đổi hoặc sẽ phải chịu rủi ro bị bỏ lại phía sau một khi các hiệp định thương mại tự do có hiệu lực.”

Thông tin báo chí vui lòng liên hệ:

Cao Thị Hương Giang
+84 028 35203223
giangcao@hsbc.com.vn

Thông tin về EUSFTA:

- Các cuộc đàm phán về EUSFTA bắt đầu từ tháng 3/2010. Cùng với Hiệp định thương mại tự do, các bên cũng đã thống nhất về một Hiệp định bảo hộ đầu tư.
- Đề thỏa thuận có hiệu lực đầy đủ như hiện nay, tất cả 28 nước thành viên EU sẽ phải phê chuẩn các thỏa thuận.
- Hơn 10.000 công ty châu Âu hoạt động tại Singapore, trong số đó, nhiều công ty sử dụng Singapore làm trung tâm - thường là trung tâm hậu cần và phân phối cho khu vực và là trụ sở khu vực của các công ty đa quốc gia.
- Thỏa thuận sẽ là hiệp định thương mại tự do đầu tiên với một thành viên của ASEAN và hiệp định thứ hai mà EU ký kết với một quốc gia châu Á sau Hàn Quốc.
- EU tiếp tục đàm phán về FTA với Việt Nam, Thái Lan và Malaysia. Xem thông tin mới nhất về các cuộc đàm phán này [tại đây](#).
- Hiệp định bảo hộ đầu tư EU-Singapore bao gồm bảo hộ đầu tư và giải pháp giải quyết tranh chấp bảo hộ đầu tư.

Tầm quan trọng của hành lang thương mại Singapore/Châu Âu

- EU là đối tác thương mại lớn thứ ba của Singapore.¹⁴
- Ngành dịch vụ đóng góp đáng kể vào thương mại song phương - và EU là đối tác thương mại lớn nhất của Singapore trong ngành dịch vụ. Trong năm 2016, thương mại hàng hóa của EU-Singapore tăng 4,5% và thương mại dịch vụ tăng 28% (2015).¹⁵
- EUSFTA sẽ hạ thấp các rào cản, cho phép các công ty phát triển hoạt động theo cả hai hướng.
- Dòng vốn FDI của EU vào ASEAN đã tăng hơn gấp đôi trong thập kỷ qua, sự phân bổ theo ngành của dòng vốn này cũng chuyển dịch sang tài chính và các ngành liên quan dịch vụ, thay vì ngành sản xuất như trước đây. Điều này đã mang lại lợi ích cho Singapore, khi phần lớn tỷ trọng FDI của EU đầu tư vào ASEAN sẽ đến Singapore.¹⁶

Tầm quan trọng của Châu Âu đối với ASEAN

- Từ năm 2010, EU đã trở thành nhà đầu tư lớn nhất vào ASEAN, chiếm 20% tổng lượng FDI vào khu vực.¹⁷
- Tuy nhiên, FDI của EU vào ASEAN chỉ chiếm 2% tổng FDI toàn cầu của EU, so với 13% đầu tư vào Nhật Bản.¹⁸
- Tuy nhiên, 51% doanh nghiệp châu Âu xem ASEAN là thị trường tiềm năng với các cơ hội kinh tế tốt nhất.¹⁹

¹³ [HSBC: Are ASEAN supply chains vulnerable to lag in adoption of ESG?](#)

¹⁴ [Ministry of Trade and Industry Singapore: European Union-Singapore Free Trade Agreement Fact Sheet](#)

¹⁵ ASEAN EU Business Council Trade and Investment Report, 2017

¹⁶ ASEAN Investment Report, ASEAN Secretariat, 2017

¹⁷ HSBC Global Research: ASEAN Perspectives, 28 August 2018

¹⁸ HSBC Global Research: ASEAN Perspectives, 28 August 2018

¹⁹ EU-ASEAN Business Sentiment Survey 2018

- 2/3 trong số 100 công ty đa quốc gia lớn nhất của EU có các công ty con tại ASEAN, và hơn 1/3 có sự hiện diện tại ít nhất bốn quốc gia thành viên ASEAN.²⁰

	Hàng hóa (2017)	Tăng trưởng trung bình hàng năm	Dịch vụ (2016)	Tăng trưởng trung bình hàng năm
Sản lượng xuất khẩu của EU vào Singapore	33.2	3.3%	22.4	6.5%
Sản lượng nhập khẩu của EU từ Singapore	20.1	3.4%	22	14.5%

Nguồn: [Eurostat](#) – tính theo đơn vị tỷ Euro

	Dân số	GDP (tính theo US\$) ²¹	Tăng trưởng GDP (2017) ²²
EU	508 triệu	17 nghìn tỷ	2.4%
Singapore	5.6 triệu	324 tỷ	3.6%

Tập đoàn HSBC

HSBC Holdings plc, công ty mẹ của Tập đoàn HSBC, có trụ sở chính tại London. Tập đoàn phục vụ các khách hàng thông qua khoảng 3.800 văn phòng tại 66 quốc gia và vùng lãnh thổ ở châu Âu, châu Á, Bắc Mỹ và châu Mỹ La-tinh, Trung Đông và Bắc Phi. Với tài sản trị giá 2.607 tỷ đô la Mỹ tính đến ngày 30 tháng 6 năm 2018, Tập đoàn HSBC là một trong những tổ chức ngân hàng và dịch vụ tài chính lớn nhất trên thế giới.

HSBC Việt Nam

Ngân hàng HSBC có mặt tại Việt Nam trên 140 năm. Ngân hàng mở văn phòng đầu tiên ở Sài Gòn (nay là Thành phố Hồ Chí Minh) vào năm 1870. Tháng 1 năm 2009, HSBC là ngân hàng nước ngoài đầu tiên thành lập ngân hàng 100% vốn nước ngoài với tên gọi Ngân hàng TNHH một thành viên HSBC (Việt Nam). Hiện tại, mạng lưới hoạt động của ngân hàng bao gồm hai chi nhánh và năm phòng giao dịch tại TP. Hồ Chí Minh, một chi nhánh và bốn phòng giao dịch tại Hà Nội, hai chi nhánh tại Bình Dương và Đà Nẵng. HSBC hiện là một trong những ngân hàng nước ngoài lớn nhất tại Việt Nam xét về vốn, cơ cấu sản phẩm, và số lượng khách hàng.

²⁰ HSBC Global Research: ASEAN Perspectives, 28 August 2018

²¹ [The World Bank: Data](#)

²² [The World Bank: Data](#)